

مقایسه اثر عصاره آبی ریشه ارکید (*Dactylorhiza maculata*) با ایبوپروفن بر آستانه حسی درد با استفاده

از تست فرمالین در موش صحرایی نر بالغ

حسین کارگر جهرمی، اسماعیل صلح جو ^{id}، آرش حسن نژاد ^{id}، محمد پوراحمدی ^{id}، رضا صحرایی ^{id}، حسن علی عابدی ^{id}، شکوفه آتش پور

چکیده:

مقدمه: درد احساس نامطبوعی است که معمولاً در اثر صدمات وارده به بافت ها بوجود می‌آید. ارکید با داشتن گلوکومانان دارای اثرات ضددردی در مدل های ایجاد درد حاد و مزمن می باشد. چون تاکنون مطالعه ای بر روی اثرات ضد دردی گیاه ارکید صورت نگرفته است و با توجه به خواص آنتی اکسیدانی و ضدالتهابی ترکیبات موجود در ریشه ارکید، هدف از انجام این طرح بررسی اثر عصاره ریشه ارکید بر کاهش و پیشگیری از درد فرمالینی می باشد.

روش کار: در این مطالعه تجربی ۵۶ سر موش صحرایی نر نژاد ویستار بطور تصادفی در ۷ گروه کنترل، شاهد، ایبوپروفن (۶ میلی گرم بر کیلوگرم) و چهار گروه دریافت کننده عصاره آبی ریشه ارکید (۸۰، ۱۶۰، ۳۲۰ و ۶۴۰ میلی گرم بر کیلوگرم) قرار گرفتند. تزریقات به صورت درون صفاقی انجام شد. ۳۰ دقیقه پس از تزریق عصاره ارکید، تست فرمالین انجام شد. داده ها با استفاده از آزمون آماری ANOVA یک طرفه و تست پشتیبیان دانکن در سطح معنی داری ۰/۰۵ تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: غلظت‌های ۳۲۰ و ۶۴۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم باعث کاهش معنی‌دار درد حاد و غلظت‌های ۱۶۰، ۳۲۰ و ۶۴۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم باعث کاهش معنی‌دار درد مزمن شد. ایبوپروفن نیز درد حاد و مزمن ناشی از فرمالین را کاهش داد.

بحث و نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که عصاره ریشه ارکید به صورت وابسته به دوز دارای خاصیت ضد دردی می باشد که احتمالاً به خاصیت آنتی‌اکسیدانی و وجود گلوکومانان و نیز خاصیت ضد التهابی آن مرتبط است

واژه‌های کلیدی: ارکید، درد، فرمالین، موش صحرایی